

Vodič za proučavanje biblijske pouke za odrasle

Duhovni rodovi

Januar, februar, mart 2010.

Sadržaj:

1. Po rodovima njihovim poznaćete ih, decembar 26 - januar 1.
2. Rod je duhovni ljubav, januar 2-8.
3. Rod je duhovni radost, januar 9-15.
4. Rod je duhovni mir, januar 16-22.
5. Rod je duhovni strpljenje, januar 23-29.
6. Rod je duhovni ljubavnost, januar 30-februar 5.
7. Rod je duhovni dobrota, februar 6-12.
8. Rod je duhovni vernost, februar 13-19.
9. Rod je duhovni poniznost, februar 20-26.
10. Rod je duhovni suzdržanje, februar 27, mart 5.
11. Rod je duhovni pravednost, mart 6-12.
12. Rod je duhovni istina, mart 13-19.
13. Duhovni rod: suština hrišćanskog karaktera, mart 20-26.

Uvod

Rod je duhovni ...

Dok je vozila, ženu je zaustavio policajac s izvučenim pištoljem. U šoku, zapitala je šta je to uradila. Policajac joj je objasnio da ju je na semaforu primetio kako protestuje i grdi druge vozače, psujući ih. Žena nije mogla da veruje da je to bio razlog zašto su je zaustavili. Međutim, policajac joj je objasnio da je ugledao nalepnicu na kolima na kojoj je pisalo da je hrišćanka, pa je pomislio da to ne može da bude tačno, jer se tada ne bi tako ponašala i da je sigurno ukrala auto.

Ovo je simpatična zgoda koja ističe važan zaključak. Hrišćani imaju visoke moralne standarde, budući da se ugledaju na Isusa Hrista. Kako treba da žive? Kako treba da se ponašaju u javnosti i kod kuće? Odgovor na ovo pitanje nalazimo u Galatima 5, 22.23. To je i tema o kojoj ćemo da proučavamo u narednom tromesečju. „Rod duhovni je ljubav, radost, mir, trpljenje, milost, dobrota, vera, krotost, uzdržanje, na to nema zakona.“

Pogledaćemo detaljnije rodove duha, tačnije šta se događa s onima koji žive u Božjoj blizini i dozvoljavaju Duhu svetom da radi kroz njih. „Što je rođeno od tela, telo je, a što je rođeno od duha, duh je“ (Jovan 3,6). Rodovi duha rastu u nama kad se duhovno rodimo, to je ono što se događa kad se rodimo ponovo.

Primitite da apostol Pavle kaže – a rod je duhovni... On tu koristi jedninu, misleći na jedan proces. Rod duhovni je ono što Sveti duh stvara u nama, to određuje kakva osoba postajemo u Isusu. Rodovi duha jesu poput skupocene ogrlice s mnogo perli. Svaka perla odgovara nekoj osobini koju Isus želi da razvijemo u svom životu. To je suština stvari. Božji cilj je da budemo kao Isus i On je poslao Svetog duha da nam pomogne da do te promene i dođe.

Dok budemo proučavali ovu pouku, videćete da rodovi duha nisu teorija, već životni stil promenjene osobe, stil kojim nije živela ranije. To je promena u biću. „Zato ko je u Hristu, nova je tvar, staro prođe, gle sve novo postade“ (2. Kor. 5,17). Rodovi duha jesu to novo u čoveku koji je „prešao iz smrti u život“ (1. Jov.3, 14).

Ovog tromesečja proučavaćemo kako da budemo nežniji, strpljiviji, verniji i kako da dopustimo Svetom duhu da nas menja kako bismo bili sličniji Isusu, koji je ljubav.

Bićete pozvani da neprekidno donosite rodove duha, posebno u svom domu. Videćete da je odgovor u predanju, u volji da se umre sebi i živi za Boga i bližnje. Shvatićemo i da sve što činimo treba da činimo sa svešću da smo grešnici kojima je neophodna Božanska milost i da nas Hristos voli bez obzira da li smo puni roda ili smo rodili malo. Ne smemo zaboraviti da su rodovi duha posledica spasenja, a ne sredstvo. Sredstvo je uvek Isus i ono što je On učinio za nas, što prihvatamo verom.

Pouka 1.

1. Osnovni tekst: Matej 7,20.

Student će:

Znati: Razumeti da rast u hrišćanskom životu jeste proces

Osetiti: Osetiti poverenje u Svetog duha, ne sebe

Učiniti: Izabrati da koristi značenja rasta

1. Znati: Isus, prava loza, jedini način rasta

- A. Jovan 15, 5. Govori nam o tome da ne može biti rasta osim u Isusu. Kako da postanemo grane na Njegovoj lozi?
- B. Kakva je veza između ličnog rasta i učenja? (Učenje je proces koji traje celog života.)
- C. Ako nema rasta (čovjek stagnira), znači da se odumire. Zašto dolazi do odumiranja u hrišćanskom životu?

2. Osetiti: Poverenje u Svetog duha

- A. Kako preusmeravanje pogleda sa sebe ka Hristu proizvodi rastuće poverenje u rad Svetoga Duha?

3. Učiniti: Učiniti dušu plodnom

- A. Zašto rastemo? S kojim ciljem proslavljamo Boga? Kako sazrevamo u hrišćanskom životu?
- B. Šta prouzrokuje najveće uspone i padove u hrišćanskom iskustvu? Vidi Jevrejima 2,3.
- C. Kako na naš duhovni rast utiče molitva, proučavanje Božje reči i svedočenje o našoj veri?
- D. Kako možemo da procenjujemo rast?

Zaključak:

Za rast u hrišćanskom životu potrebno je vreme. Ako zanemarimo onoga ko nam omogućuje duhovni rast, to nas dovodi do stagnacije i uništava nas. Zato preusmeriti pogled sa sebe ka Isusu daje nam ohrabrenje i pouzdanje.

Prvi korak: Motivisati

Ključni koncept duhovnog rasta

Duhovni rod u hrišćanskom životu rezultat je direktnog Božjeg delovanja i pokoravanja hrišćanina Njegovoj volji.

Šta se dogodi ako neko uzme seme ukusne crvene jabuke, stavi ga u zemlju ili saksiju i čeka da biljka poraste? Na kraju dobije drvo takve jabuke, zar ne? Ne. Takva vrsta jabuke je kalemljena, poput mnogih drugih. A kalemljenje je selekcija kojom se od divlje biljke dobija željena vrsta. Zato se ni ovakva jabuka, kao veštačka vrsta, ne može dobiti pukim sađenjem semena.

Na isti način, duhovni rodovi su veštačka tvorevina. Onakvi kakvi smo rođeni, nikada ne bismo doneli duhovne rodove. Poput plodova koje vidimo u mnogim marketima, mi ne možemo sami po sebi, prirodno, da postanemo zreli u duhovnim rodovima. Iako imamo aktivnu ulogu u ovom procesu, treba da se podredimo Bogu i da mu dozvolimo da duhovne rodove rodi u nama.

Razmotri: Sigurno je jabuka koja raste u divljini mala i kiselkasta. Potrebno je bilo znanje nekog genetičara koji je video njen potencijal i radio na njemu dok nije dobio željenu veličinu i kvalitet. Šta nam to govori o tome kakvi smo mi i kako nas Bog može videti onakvima kakvi možemo da postanemo?

- Zašto ni naše najbolje namere ne mogu dovesti do toga da rodimo duhovne rodove, ili bar neke približno dobre rodove?

Drugi korak: Istraživati

1. Žetva loših plodova (Matej 21, 10-21; Marko 11, 11-22, Juda 1, 12)

Oni koji nemaju život s Hristom mogu da očekuju loše rodove. Čak i oni koji znaju za Hrista, mogu da budu bez roda. Priča o smokvi koju je Isus prokleo govori o tome. Ona je bila data kao simbol Jevrejske nacije koja se smatrala religioznom i pobožnom, ali je zapravo bila okrenuta spoljašnjim manifestacijama vere, što simbolizuje bogato lišće smokve, dok duhovnih rodova nije bilo, a tako ni dubljeg uticaja na narode koji su živeli u njihovom okruženju.

Isus vraća nadu onima koji daju loše rodove, jer može da se dogodi da oni jednoga dana budu bolji. Nada je data i onima koji još nisu doneli nikakav rod. Samo oni koji su bili okrenuti spoljašnjim znakovima, poput smokve, bili su prokleti. Oni su simbol potpunog umiranja, druge smrti.

Na istu temu odnosi se i stih iz Jude 12. Koji govori o drvetu koje u jesen nema ploda. Ljudi koji su, poput drveta u jesen, imali prilike da donesu svoj rod, možda ga čak nekada i donosili, a potom prestali, upoređeni su s učiteljima koji više ne propovedaju pravu istinu. Oni su usmereni na sebe i to koliko su prosvetljeni, pokušavajući da i druge učine poput sebe. Za njih se tvrdi da su dva puta mrtvi, jer su se ponovo vratili u duhovnu smrt.

Nedonošenje roda jeste greh, kao i rađanje lošeg roda, jer to znači da u srcu ne živi Sveti duh.

Razmotri: Šta mislite da je bolje, stalno davati loše rodove, ili ne rađati uopšte? Razgovarajte o sledećim stihovima Matej 25, 14-30.

2. Dobri rodovi (Jovan 15, 1-10)

Kao što smo zaključili, u odsustvu Boga, ljudi će ili davati loše plodove ili neće donositi nikakvog roda. U spomenutim stihovima Jovan upoređuje Isusa s vinovom lozom koja hrani i održava u životu sve grane, tako da one mogu da donose rod. Ali, to nije bilo koje, već dobro vino, tako da grane donose dobar rod. To se ne dešava zato što je to uvek tako, već zato što su to dobre grane, tako da je prirodno i da daju dobar rod, a potom i vino. Međutim, dešava se da nekad poneka grana postane divlja i daje loš rod. Tada mora da bude odsečena ili prekalemljena.

Razmotri: Jovan 15,2.

Ovde je opisan proces kroz koji prolaze Hristovi pravi učenici. Koje probe učenici danas moraju da prođu? Koji je njihov efekat?

Treći korak: Primeniti

Iskoristi ova pitanja kako bi vernicima pomogao da spoznaju značaj duhovnih rodova u njihovom životu.

Pitanja za razmišljanja:

1. Obično se smatra da je za duhovne rodove potrebno neko čudo, mada ona zvuče sasvim obično (Galatima 5, 22). Pa ipak, da li je to plod nekog čuda ili ne?
2. Možemo li poistovetiti rodove duha s dobrim delima ili ne? Zašto ne?

3. Zašto Bog želi da donosimo rodove duha? Da li tako zaslužujemo spasenje i postajemo sposobniji za službu?
4. Na koji način Bog može da pomogne da u nama sazru duhovni rodovi? (Jovan 1'5, 4-10)

Primena:

1. U 1. Tim. 3, 5. kaže se da će se u poslednje vreme sretati hrišćani koji imaju formu pobožnosti ali su se sile njezine odrekli. Često mislimo da se to odnosi na druge, posebno na one koji pripadaju drugim crkvama. Ako smo iskreni, možemo li videti kako se ovaj stih odnosi i na nas kao pojedince, ali i na našu crkvu?
2. Danas mnogi tvrde da čine čuda, baš kao i u Isusovo vreme. Kako da znamo da su to čuda od Boga? (Jovan 11, 4)

Četvrti korak: Stvoriti

Za učitelje: Sledeća pouka temelji se na biblijskoj metafori o rodovima, a data je s ciljem da nas osposobi da proizvodimo rodove dobre u našim životima. Treba prikupiti odgovarajuće fotografije biljaka, zavisno od podneblja u kojima živite.

Grupni projekat, putovanje za ceo razred: Možete otići u prirodu i posmatrati divlje drvo i njegove plodove. Možete ih i probati. Zatim ih uporedite s plodovima iz prodavnice ili kalemljenim plodovima.

Uporedite šta se događa s našim rodovima ako Bog ne radi u nama. Možete pokazati i neko drvo koje ima prelepo lišće i cvetove, ali je bez ploda.

Uporedite: Sličnost između takvog drveta i onih koji se pretvaraju da žive hrišćanskim načinom života. Koja duhovna pouka može da bude data?

2. Osnovni tekst: 1. Korinćanima 13, 7. 8.

Znaj: Prepoznaj da ljubav dolazi od Boga.

Oseti: Veruj u Božju ljubav.

Učini: Pokaži ljubav prema drugima.

1. Znaj: Božja ljubav data nam je kao dar
  - A. U 1. Kor. 13 jasno je rečeno da je Božja ljubav najjača moć u svemiru. Kako je možemo definisati? Kako ona ispunjava naše srce? Rimljanima 5, 5.
  - B. Ljubav mora da bude pokazana. Na koji način možemo da dokažemo da ljubav deluje u odnosu prema drugima i prema Bogu? Može li u ljubavi biti bola, odricanja, odbacivanja, požrtvovanja, radosti, mira?

2. Oseti: Ljubav je osnova spasenja
  - A. Zašto možemo da budemo sigurni u Božju ljubav i da je prihvatimo spoverenjem?
3. Učini: Ljubav kakvu je Hristos pokazao menja naš odnos prema bližnjima i Bogu
  - A. Zašto nema osnova da sumnjamo u Božju ljubav prema svakome od nas ponaosob?
  - B. Ako ikada pomislimo da smo tako zli da nas Bog ne može voleti, kako da nađemo leka?
  - C. Kakvu štetu činimo kada sumnjamo u Božansku ljubav?

Zaključak:

Ljubav dolazi od Boga. Ona se ne može ugasiti. Donosi mir, poverenje i slobodu. Ona je na blagoslov drugima. Hrišćani puni ljubavi jesu dragoceni.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept za duhovni rast: Ljubav je najdivniji duhovni rod jer je osnova na kojoj svi ostali počivaju.

Samo za učitelje: Naglasite da ljubav nije osećanje, već doslednost u odnosu prema drugima i svetu.

Kada su Bitlsi 1967. godine pevali pesmu „Sve što ti je potrebno je ljubav“ poslata je jasna poruka koja ne može biti pogrešno protumačena – Ljubav je sve!

Ipak, i ovo je bilo pogrešno shvaćeno. U Bibliji jasno stoji da ljubav nije pozitivno osećanje, već način postojanja.

Diskusija: Koga ili šta volite? Kako to pokazujete? Na primer, ako volite Boga nastojaćete da živite po Njegovoj volji.

Razmotri: Ako ljubav nije samo osećanje, a sve što nam je potrebno jeste ljubav, onda to i nije tako dobra vest za nas. Kako da nađemo ljubav?

Drugi korak: Istražiti

Kao što je jasno istaknuto u 1. Kor. 13, 4-7, ljubav je centralni princip hrišćanske vere. Ponekad je to smešan koncept savremenom čoveku. Apostol Pavle jasno je objasnio šta ljubav jeste, a šta ona nije.

Komentar iz Biblije:

1. *Philia* (Titu 3,4)

U grčkom jeziku na kome je apostol Pavle pisao imamo četiri odvojena termina za ljubav: *agape*, *philia*, *eros* i *storge*. Samo prva dva termina naizmenično se pojavljuju u Novom zavetu. Poslednji termin označava ljubav male dece, potrebu za roditeljem, a samo jednom je spomenut u Rimljanima 12, 10. I to u složenici, kao bi se objasnila obostrana ljubav, dece prema roditeljima ili supružnika. Termin *eros* se ne odnosi isključivo na telesnu ljubav, mada je uključuje, a u Starom zavetu se pojavljuje svega dva puta: Priče 7, 18; i 30,16.

Zato se termin *philia* najčešće prevodi kao ljubav. On pre svega označava naklonost koju jedna osoba oseća prema drugoj, ili naklonjenost nekoj ideji, stvari...

Mnogi komentatori će reći da je *philia* uslovljena ljubav, jer naklonost mora da bude razvijena s obzirom na kvalitete objekta ljubavi. Mada, ovaj termin podrazumeva manje uslovljenu ljubav od poslednja dva, *eros* i *storge*. Ovi termini podrazumevaju sebično zadovoljenje potrebe ili strasti. Pisci Novog zaveta reč *philia*, kao moralno neutralnu reč, mnogo puta koriste da objasne sve, od ljubavi prema novcu(1. Tim. 6,10), do ljubavi prema Bogu(2. Tim. 3,4).

Da bi se objasnila nesebična i požrtvovana Božja ljubav, koja je vodila Isusa da ode na krst, bila je potrebna neka druga reč, manje korišćena. Otuda se u tom značenju koristi termin *agape*.

Sta misliš, zašto reč *philia* nije bila dovoljno dobra da objasni Božju ljubav? (Vidi Mat. 5, 46, 47)

2. *Agape* (1. Kor. 13, 4-7)

Reč koju apostol Pavle koristi u 1. Korinćanima jeste *agape*. Iako se može pratiti poreklo ove reči u grčkom, ona se retko koristila. Najpre se odnosi na ljubav kao opšte osećanje, ali kao suprotnost delimičnosti i isključivosti koju je sa sobom nosilo značenje reči *philia*.

U grčkom prevodu Starog zaveta, ova reč se koristila često, posebno zato što je zvučala slično jevrejskoj reči *ahaba*. U Novom zavetu reč se koristi često ponajpre zato što se i apostol Pavle koristio grčkim prevodom Starog zaveta, a potom što je najbolje opisivala sveobuhvatnu i neisključivu Božju ljubav, pokazanu kroz Isusa Hrista.

Možda se najbolji primer razlike u značenju između ove dve reči nalazi u razgovoru između Hrista i Petra, koji je evanđelist Jovan zabeležio u 21. Poglavlju, u stihovima 15-17. Često se misli da Isus ponavlja izgovoreno jer sumnja u Petrovu iskrenost. Ili da Isus Petru daje priliku da tri puta potvrdi svoju ljubav, pre nego ga se tri puta odrekne. Ipak, vredno je znati da Isus prva dva puta, kad pita Petra da li ga voli, koristi reč *agape*, a Petar odgovara koristeći reč *phileo*. Tako nam je pokazano da Petrova odanost nije bila baš onakva kakva je trebalo da bude. Zamislite da vi govorite Bogu kako ga mnogo volite. Zašto je Petar povređen kad ga Isus pita treći put da li ga voli? Zato što Isus namerno koristi istu reč koju je i Petar do tada koristio, *phileo*, potvrđujući tako da je svestan toga da mu Petar nije potpuno posvećen.

Razmotri: Šta nam upotreba reči phileo govori o Petrovom posvećenju do tog trenutka? Da li to daje objašnjenje za ono što se dogodilo pre Hristovog raspeća?

Treći korak:Primeniti

Pitanja za razmišljanje:

1. Kad pogledamo kako je ljubav definisana u Bibliji, više kao stanje volje, uma i kao postupak, a manje kao emocija, razmislimo koje je mesto emocija u tome?
2. Isus je rekao da treba da volimo svoje neprijatelje (Mat.5,44). Ko su bili njegovi neprijatelji? Kako je pokazao ljubav prema njima?

Primena:

1. Isus je rekao da treba da volimo svoje bližnje kao sebe (Mat. 22, 39). To podrazumeva da sebe volimo i da je to u redu i kako treba. Šta znači da treba da volimo sebe? Kako se to uklapa u savet da sebi treba da umremo iz Rimljanima 8, 13? Kako se biblijska ljubav razlikuje od sebičnosti i samoljublja?
2. Prema stihu iz Jovana 13, 35, Hristovi učenici biće prepoznati po tome što jedni druge vole. To treba da bude uočljivo u hrišćanskom životu. Ipak, to je tako teško uraditi. Mnogima je lakše da pokažu ljubaznost prema totalno nepoznatim ljudima nego prema rodbini ili vernicima iz iste crkve koje poznaju godinama. Zašto je to tako? Kako da pokazivanje ljubavi i naklonosti jedni prema drugima učinimo navikom?

Četvrti korak: Stvoriti

Sledeće aktivnosti izabrane su da se utvrdi neophodnost ljubavi u hrišćanskom životu. Odaberite onu koja vam najviše odgovara.

-posmatrajte pozitivne i negativne aspekte koncepta ljubavi iz 1. Korinćanima 13, 4-7. Napravite demonstraciju putem skeča ili razgovora. Obratite pažnju na ponašanje koje treba da bude plod ljubavi.

3. Osnovni tekst: Jovan 16, 33.

Znaj: Razmišljaj o tome da radost dolazi kad činimo Božju volju.

Oseti: Iskaži zahvalnost i pokaži da ti je drago u svakoj prilici.

Učini: Neguj pozitivne odnose u ličnom i društvenom kontaktu.

1. Znaj: Radost je živeti za Hrista
  - A. Biti Isusov učenik daje nam neverovatnu snagu da prevladamo svakodnevne poteškoće i okolnosti. Kako da tu snagu iskoristimo u svom životu?
  - B. Kako možemo uvek da budemo radosni, čak i kad prolazimo kroz teškoće?
  - C. Kako nas udaljavanje od Boga dok se suočavamo s problemima čini da probleme vidimo kao još gore?
  - D. Kako i mi možemo da usrećimo Boga? Kako možemo da mu dozvolimo da svoj dar radosti ispolji u našem životu?
2. Oseti: Vežbaj osećaj zahvalnosti
  - A. Kako zahvalnost, hvala i pohvala onoga što drugi čine za nas može da nam donese radost?
3. Učini: Živi radosno
  - A. Kako radost proslavlja Boga i daje mu čast?
  - B. Kako činjenica da nas Bog voli doprinosi našoj radosti?
  - C. Kako nas poslušnost Bogu čini radosnima?

- D. Izražavanje zahvalnosti, iskazivanje hvale pomaže i fizičkom i mentalnom zdravlju. Nabrojite kako sve možemo da pokažemo da se radujemo u Gospodu.

Radost dolazi od činjenja Božje volje. Poslušnost nas dovodi u harmoniju sa zakonima života. Zahvalnost i pokazivanje da nam je drago što nam je dato spasenje nadahnjuje radost. Iskazivanje vere u ličnim i društvenim odnosima prenosi našu veru na druge i hrabri ih, a time iskazuje Bogu čast.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept za duhovni rast: Radost je logičan odgovor na Božju ljubav i pažnju, kao i na ono što je Hristos učinio i nastavlja da čini za nas.

U današnjoj pouci koncentrisaćemo se na radost kao duhovni rod. Istaći ćemo razliku između sreće (koja je odgovor na pozitivne okolnosti) i radosti. Ako imamo poverenja u Boga, radost je normalna u našem životu.

Koliko ste srećni? Prema istraživanjima, 50% naših kapaciteta da doživimo pozitivna osećanja zasnovano je na genatici. Ostalih 10-15% može da se odnosi na socijalni ili bračni status, na zdravlje, primanja i sl. Preostalih 35-40% rezultat je neobjašnjivih faktora. Sreća je nešto što nam se dogodi ili ne dogodi. Nešto potpuno drugo je hrišćanska radost. Nju možemo da imamo bez obzira na naše nasledene gene.

Pitanja za razgovor: Mnogi smatraju da se većina naših postupaka usmerava ka tome da nam donese radost. Šta tu nedostaje?

Razmotri: Na koji način je hrišćanska radost prirodan odgovor na stabilnost koju nam pruža безусловna Božja ljubav?

Drugi korak: Istražiti

Treba naglasiti da Bog želi da se hrišćanskom životu pristupi s radošću. Šta u biblijskom smislu znači radost? To ne mora nužno da znači da uvek izgledamo srećno, mada i to ima značaja.

Komentar iz Biblije

Reč koju u Novom zavetu prevodimo kao radost jeste chara i chairō. Prvi termin označava spoljašnje manifestovanje radosti, dok se drugi odnosi na unutrašnje stanje mira i sreće. Ove reči nemaju nužno duhovnu dimenziju, mada jedino Bog može da donese stalnu unutrašnju radost. Hrišćani mogu uvek da se raduju znajući da je predmet njihove radosti stalan i nepromenljiv.

1. Spoljašnja radost (Psalam 98, 6; Jakov 5, 13)

U Bibliji je zabeleženo da su ljudi rado iskazivali radost i zadovoljstvo javno. Zato i Biblija to ohrabruje, čak i zapoveda. U psalmu je naglašeno iskazivanje radosti uz pomoć raznih instrumenata, lire, horne, trube...

Stanje radosti treba da nam je prirodno i stalno. Kako je moguće da se ne radujemo? U Jakovu se kaže da, ako smo srećni, treba da pevamo zahvalnu pesmu.

Razmotri: Oba stiha odnose se na bogoslužjenje, na zahvaljivanje bogu za sve što je učinio za nas i što je naš Bog. Da li na svakom bogoslužjenju mora da bude iskazana radost?

2. Unutrašnja radost (Jovan 16, 33; Rimljanima 12, 15; 1. Petrova 1, 6)

U psihologiji, jedan od simptoma psihoze jeste pokazivanje neodgovarajuće emotivne reakcije na date okolnosti. Na primer, smejanje kad neko priča o tome kako je u detinjstvu trpeo zlostavljanje. Istina je da postoje situacije u životu koje ne možemo dočekati s osmehom. U Bibliji koja nas uči da se svagda radujemo piše i da ima vreme plakanju i smeju (Propovednik 3,4). Ponekad moramo u miru da budemo zadovoljni onim što imamo.

Za hrišćane je važno da znaju da će Bog završiti posao koji je u nama otpočeo, da je uvek prisutan u našim životima i da će to biti i u budućnosti. Tako da, kakve god da su okolnosti, trebamo im pristupiti s tom radošću.

Razmotri: prema Bibliji, kad je u redu tugovati? (Mat. 5,4;Jakov 4,8.9)

Treći korak: Primeniti

Naglasite da radost treba uvek da bude prisutna u hrišćanskom životu. Gde god je Isus, tamo je i radost. Bog nam garantuje da će nam tu radost dati ma šta nas čeka u životu.

Pitanja za razmišljanje:

1. Poznati teolozi naglašavali su da nigde u Bibliji nemamo dokaza da se Isus smejavao ili plakao. Kako je on iskazivao svoju radost (Mat. 9, 14-16; 11,18)?
2. Prema Bibliji, koji su razlozi da hrišćani budu radosni (Ps.40,8)?
3. Kako nas Biblija savetuje da pristupimo situacijama u našem životu u kojima bi normalno izgubili svu radost (Luka 6,22; Rim. 8,28. I Fil. 4,4)?

Primenite:

1. U Filibljanima 4, 4. kaže da se radujemo. Kako sebi možemo da naredimo da se radujemo, ili bilo koju drugu emociju? Ako ne možemo, šta nam se ovde kaže?
2. Iako ne možemo da nateramo sebe da osetimo radost, možemo da imamo takav stav koji se približava stavu živeti u radosti. Šta iz toga može da proizađe?
3. Kako su Izrailjci pokazivali radost u Gospodu? Šta možemo da naučimo iz tih modela prokazivanja i kako ih možemo prilagoditi našem kulturnom kontekstu?
4. Koju ulogu ima Sveto pismo u razvijanju našeg stava hrišćanske radosti?
5. Mnogi se boje da nekome budu svedoci? Kako nam razumevanje hrišćanske radosti može pomoći u svedočenju drugima? Da li radost koju pokazujemo može druge privući hrišćanskoj poruci?

Četvrti korak: Stvoriti

Hrišćani radost nalaze u stvarima koje su ugodne Bogu. Sledeće aktivnosti mogu da pomognu:

1. Donesite odluku da bar jedno veče tokom naredne sedmice provedete čineći nešto za druge, idite u posetu usamljenim komšijama, budite dobrovoljci u narodnim kuhinjama ili u nekim drugim aktivnostima zajednice. Počnite intenzivnije da proučavate Bibliju, posetite neko bogoslužje ili molitvenu grupu. Uporedite kako se osećate radeći to i npr. gledajući televiziju.
2. Uključite se kao razred zajedno u neku akciju kojom ćete pomoći drugima.

4. Osnovni tekst: Filibljanima 4, 7.

Znaj: Poverenje u Boga čuva naš um i srce.

Oseti: Imajte mir koji dolazi od Boga.

Učini: U međuljudskim odnosima pokažite smirenost.

1. Znaj: Božji mir u Hristu

- A. Mir koji dolazi od Boga nalazi se u druženju s Isusom, a ne u odvojenosti od Njega. Šta onda znači imati mir s Bogom?
- B. Isus nas poziva da učimo od Njega. Koji je odnos između učiti od Isusa i poznavati Njegov mir?
- C. Kako mir u nama donosi mir i drugima?
- D. Osnovni tekst kaže nam da nas Božji mir vodi. Šta znači biti vođen Božjim mirom?

2. Oseti: Mir s Bogom

- A. Isus nam je dao mir kao nasleđe za nebo. Kako da ga zadržimo u situacijama koje su teške?

3. Učini: Stvaraj mir

- A. Stvaranje mira ima mnogo dimenzija. Kako to činimo s Bogom, a kako s drugima? A s našim sopstvenim srcem?
- B. Zašto je istina da ako nemamo mir u ličnom životu ne možemo ni da ga stvorimo u drugima?
- C. Kako opisati odsustvo mira u nečijem životu?

Mir možemo da imamo i zadržimo jedino družeći se s Isusom. Mir najpre moramo da imamo u svom srcu, pre nego uspemo da ga unesemo u naše međuljudske odnose.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni ključ duhovnog rasta: Kad imamo mir s Bogom i sjedinjeni smo s njim, imamo i mir sa sobom i onima oko nas.

Naglasite: Po prirodi, mi nemamo mira, on nam dolazi od Boga.

Pre nekoliko godina, jedan video zapis na Internetu prikazivao je video zapis dva vozača koja se svađaju oko parkinga. Jedan od vozača na kraju odlazi uz škripu guma, a pojavljuje se natpis da odgovor nije u ratu. Iako je preteran, ovaj video otkriva činjenicu da, iako svi mi hoćemo mir, njega nije lako imati, čak ni u najjednostavnijim životnim okolnostima.

Nemamo mira u sebi ni s drugima jer nemamo mir s Bogom. Dobra vest jevanđelja jeste da je u proteklih nešto više od 2000 godina Bog s nama u miru. Sve što je potrebno je da to prepoznamo. Tada i mi možemo unositi mir, kako Bog i želi, šireći Njegovu poruku pomirenja našim rečima i delima.

Diskutuj: Šta znači imati mir? Kako nam ga Bog daje? Zašto treba da gradimo mir? Čega je mir prirodni rezultat?

Drugi korak: Istražiti

Bilo u sebi ili u drugima, svi mi tragamo za mirom. Ipak, čini se da je to najteže postići. Šta je po Bibliji osnovni problem? Razgovarajte!

Biblijski komentar

1. Mir u Starom zavetu (Isaija 26,2-4; Jez.37,26)

U skoro svim oblicima u kojima se reč mir pojavljuje u Starom zavetu jeste shalom. Termin se odnosi na mir u ličnom životu, s drugima, među narodima, a i na idealan odnos s Bogom. Smatralo se da je mir nužan za zdravlje i pojedinca i kolektiva, a i za ekonomski razvoj. Sve se to smatralo rezultatom ispravnog odnosa s Bogom. Jedan primer možemo naći u 5. Mojs. 28, gde se kaže da je dar za poslušnost mir, i obrnuto, neposlušnost donosi nemir, nered i kaos.

Reč shalom, kao i u drugim semitskim jezicima tog podneblja, takođe je označavala i celovitost i puninu. To se odnosilo i na zdravlje i na materijalna dobra. Mir sa sobom, s drugima i s okolinom. U bukvalnom

značenju odnosilo se na stanje bez rata, na saglasje s drugima. Odnosilo se i na celovitost tela, kada svi delovi funkcionišu u skladu, kako i zdravlje bilo optimalno i sve funkcije uredne.

Stvar je bila u tome da je narod Starog zaveta idealizovao mir, ali se nije mnogo bavio razlozima njegovog gubitka. Ako pogledamo priču o Adamu i Evi shvatamo zašto je mir bio tako retko dostizan. Stanje celovitosti koje je postojalo pri stvaranju, bilo je narušeno neposlušnošću.

Razmotri: Kako je ideja mira centralna za sva obećanja data u Starom zavetu i kako su ta obećanja ispunjena u Novom?

2. Mir u Novom zavetu (Rim. 5, 1-11; 12,18)

Grčka reč koja označava mir u Novom zavetu je eirene. Ona je mnogo ograničenijeg značenja od jevrejske reči shalom, a uglavnom se odnosi na odsutnost mirnih okolnosti i prisutnost rata. Ipak, ova je reč koristi na isti način kao i u Starom zavetu. U Starom zavetu smatralo se da mir prethodi svemu dobrom pa su se tako međusobno i pozdravljali učenici, sledbenici i narod (Marko 5,34; Luka 7, 50; Jovan 20, 19-21).

Mnogi pisci su i u Novom zavetu tako počinjali svoje poslanice, ne samo apostol Pavle. U Novom zavetu eksplicitno se kaže ono što se samo implicitno podrazumeva u Starom zavetu. U Starom zavetu prisustvo mira jasan je dokaz Božje prisutnosti (Brojevi 6, 26). U Novom zavetu se odlazi korak dalje i kaže da je odsustvo mira jasan znak neprijateljstva s Bogom, stanja ljudskog roda koje je jednako ratu s Bogom. Zato je Bog, u znak pomirenja, morao da pošalje svog sina (Rim 5, 1-11). Sklapajući mir s nama, Bog i nas čini mirotvorcima (Rim. 12, 18).

Razmotri: Kako se ideal mira proširuje i produbljuje u Novom zavetu (Matej 5,43.44)?

Bog nam je dao mir kao duhovni dar koji treba da delimo i s drugima.

Pitanja za razmišljanja:

1. U Jovanu 14, 27. Isus kaže da je mir koji nam On daje različit od mira kojeg nam daje svet. Na koji način? Zašto je Isusov mir trajniji? Zašto je mir koji Bog daje više od odsustva konflikta?
2. Šta to podrazumeva kad Isus kaže da budemo mirotvorci (Mat. 5,9)? Kako i s kim treba da budemo u miru?
3. Kako da pomirimo poziv da mir gradimo s činjenicom da je Isus istakao (Mat.10, 34) da Njegova poruka neće doneti mir, već mač i razdor, podelu i sukobe? Kakav mir Isus želi da naruši, a kakav da nam da?

Primena:

1. U Filib. 4,7. kaže se da nam Bog daje mir koji prevazilazi svaki razum, a koji je rezultat našeg prihvatanja Hrista. Ipak ima i onih koji su prihvatili Hrista, a nisu sigurni u svoje spasenje. Kako takvoj osobi pomoći da stekne tu sigurnost koja donosi mir?
2. U Rim. 12, 18. Kaže se da treba, koliko to do nas stoji, da mir imamo sa svima. Naravno, ima okolnosti u kojima to nije moguće. Ima li nekih situacija kad hrišćani mogu da se upuste u sukobe, a da pri tom i dalje ostanu miroljubivi?

Četvrti korak: Stvoriti

Kao i drugi vidovi hrišćanskog života, dar mira je nešto što postoji u nama. Ali, ako postoji samo u nama, nije relevantno. Mi treba i da širimo mir među svojim prijateljima, porodicom, saradnicima na poslu, vernicima u crkvi...

1. Neko je jednom rekao da mir počinje u nama, što je tačno. Iako mir u vašoj duši nije garancija da će tako biti i u vašoj okolini, nemanje mira garantuje da neće.
2. Razmotrite kako doći do mira koji nam Bog nudi. Kako se treba postaviti prema ljudima, koju muziku slušati, šta čitati...

5. Osnovni tekst: Jakov 1, 2-5.

Znaj: Nije lako biti strpljiv.

Osetiti: Želju da budeš strpljiv.

Učini: Vežbaj se strpljenju u teškim situacijama.

1. Znaj: Nauči se strpljenju

A. Udružite darove duha: radost i strpljenje. Kako znamo da nam je potrebno strpljenje? Kada je najteže strpljenje pokazati? Nabrojte okolnosti u kojima ste bili nestrpljivi. Da li ste mogli da se postavite drugačije? Šta radost unosi u situacije kada je potrebno srpljenje?

2. Oseti: Potrebu da razviješ strpljenje. Razvijanje strpljenja, kao i svih duhovnih darova, zahteva vežbanje. Kako da prihvatimo činjenicu da smo opet izgubili strpljenje?

3. Učini: Usred sukoba gradi strpljenje.

A. Sukob je često neizbežan deo života, kako se za njega možemo pripremiti?

B. Jakov kaže da probe naše vere grade strpljenje i duhovnu zrelost. Kako da odgovorimo na kušanja da bismo vežbali strpljenje? Na koji način je zaokupljenost sobom koren nestrpljenja?

Često je teško izgraditi strpljenje. Tražimo Božju milost kako bismo postali duhovno zreli i prevazišli okrenutost sebi.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept za duhovni rast: Strpljenje ide uporedo sa slabošću. Daje nam priliku da učimo, rastemo i da se okrenemo Bogu.

Ako želite da pokažete na primeru šta znači biti strpljiv, uzmite za primer neki rad koji zahteva vreme i istrajnost, pa ga analizirajte. Zajedno razmotrite sledeći citat: “Škola patnje kroz koju prolazimo priprema nas za službu Bogu. Što je veća proba i jača disciplina, veće je i poverenje i predanija služba.” (E.Vajt)

Razmotri: Uvek treba vremena i strpljenja da se izgradi nešto vredno. Bog tako radi u nama. Kako On vrednuje rad svojih ruku? Može li nam način na koji se On odnosi prema nama dati strpljenja u našem ophođenju prema bližnjima?

Drugi korak: Istražiti

Svi smo mi pioniri na putu za nebo. Zato nam je potrebno iskustvo. Šta je to iskustvo? Kakav je odnos između strpljenja i Božjeg karaktera? Zašto je strpljenje tako važno u duhovnom životu za rast i razvoj?

Biblijski komentar

Apostol Pavle u Galatima 5, 16-26. predstavlja hrišćanski život kao borbu između života u telu i života u duhu. Apostol ih savetuje da nose duhovne rodove. To je osnovni deo iskustva spasenja i duhovnog rasta. Nakon što je objasnio tri duhovna roda- ljubav, radost i mir, apostol naglašava i četvrti važan aspekt- strpljenje.

1. Biblijska definicija strpljenja (Galatima 5,22; 2. Mojs. 34, 6)

U Novom zavetu koriste se dve reči za strpljenje: *hipomone*, koju prevodimo kao strpljenje i izdržljivost, trpljenje (Rim. 5,3; 2. Kor. 6,4; 2. Sol. 1, 4), a i *makrothumia*, koja označava dugu patnju, duhovni rod (Gal. 5,22). Ona označava osobinu koju hrišćanin treba da ima u odnosu prema bližnjima, čak i kad su oni neprijateljski raspoloženi. Bez strpljenja ne možemo da imamo vredan hrišćanski život (1. Kor. 13,4; Kol. 3, 12; 1. Sol. 5, 14).

Takvo strpljenje koje dugo trpi rod je duha. Ono se u iskupljenom čoveku razvija kao vrlina, ali ono nema poreklo u nama. Po prirodi, ljudi su grešni, stoga skloni besu, ljutnji i netolerantnosti. S druge strane, onaj ko je iskupljen i ima novi život donosi i duhovne rodove, kao što je strpljenje.

Strpljenje je više od tolerancije, to je dugo trpljenje u svetu koji je navikao na brzu osvetu. Ovo strpljenje podrazumeva koncept okreni i drugi obraz (Mat. 5, 39). Ono je dato hrišćanima kako bi postavili nove moralne standarde (Kol. 3, 12-17).

Razmotri: U mnogim religijama strpljenje se smatra slabošću, ali ga Biblija predstavlja kao vrlinu. Razgovarajte o ovim suprotnim stavovima.

2. Strpljenje: Božji karakter (2. Mojs. 34, 6)

U jednom od najuzvišenijih otkrovenja Božjeg karaktera iz 2. Mojs. 34. 6. nalazimo da je Bog milostiv, žalostiv, spor na gnev i pun milosrđa i istine. U svojoj milosti, on želi da nas spase, u svojoj istini i dobroti, žele da nas dovede u svoju pravednost, a u svom strpljenju da nas osposobi da idemo uskom stazom, da mu verujemo i znamo da, iako padnemo, imamo Zastupnika kod Oca, Isusa Hrista pravednika (1. Jov.2, 1).

Razmotri: Bog je svet, pravedan i istinit, ali je isto tako i strpljiv, milostiv i pun ljubavi. Kako to ide zajedno?

3. Strpljenje: Duh dat hrišćanima

Hrišćani treba svojim karakterom da odražavaju Božji karakter. Apostol Pavle se molio da nas Bog pun strpljenja nadahne da se i mi tako ponašamo jedni prema drugima (Rim. 15, 5). Mi treba da otkrivamo Boga koji je pun strpljenja (Rim.5, 5; Jakov 1, 2-4; 1. Tim. 6, 11.12).

Božji ljudi treba da pokazuju strpljenje pored pravednosti da bi završili dobru borbu vere koja nas vodi u večni život (1. Tim. 6, 11. 12). Bez strpljenja hrišćanski rast nikada ne bi dostigao te srazmere (Jakov 1,3.4).

Razmotri: Pored ljubavi, radosti, mira i strpljenje je rod duha. Kako su oni povezani?

Treći korak: Primeniti

Podeli razred u manje grupe da vežbaju strpljenje na mogućim situacijama, ili pričama iz Biblije. Beležite sva zapažanja. Iako je David bio pomazan ranije za cara, bilo je potrebno da prođu mnoge godine čekanja, života punog opasnosti i teškoća pre nego je i došao na presto (1. Sam.

16, 24). On je naučio da se potpuno osloni na Boga i da u Njemu nađe utehu i podršku. Osluškiavao je Božji glas. Zato je bio mudar i bogobojažljiv car. „Teška životna škola naučila ga je da bude pravičan i pošten prema svojim podanicima (2. Sam. 8, 15).“ (E. Vajt)

Razmotri: Kako strpljenje može da vam bude od koristi u vašem životu?

Primeni: Koja je razlika između tolerancije i strpljenja? Roditelji se često pitaju koliko dugo treba da budu strpljivi prema svojoj deci, a kada treba da ih nauče da snose posledice. Kojim principima treba da se rukovodimo u sličnim situacijama?

Četvrti korak: Stvoriti

Nacrtaj drvo s plodovima duha. Neka svako spomene neku situaciju u kojoj je potrebno strpljenje. Setite se nekog stiha koji to potvrđuje ili imenujte nekog iz Biblije kao primer. Koje su granice strpljenju?

6. Osnovni tekst: Efescima 4, 32.

Znaj: Razmišljajte kako je ljubaznost važna u hrišćanskom životu.

Oseti: Razvi želju da poštuješ osećanja i ponašanje drugih.

Učini: Odluči da uvek budeš ljubazan prema drugima.

1. Znaj: Ljubaznost je znak promenjenog srca

A. Poštovanje drugih bila je bitna odlika Hristovog života. Da li je to i nama bitno?

B. Kako se Isus postavljao prema onima koji su mu protivrečili? Judi? Vrhovnom svešteniku?

C. Ljubaznost pokazujemo kada to drugi pokazuju prema nama, ali to ne treba da je tako.

D. Koliko je važno biti ljubazan pri svedočenju?

2. Oseti: Uticaj neljubaznosti prema drugima

A. Kako razumevanje da neljubazne reči i dela ponižavaju i povređuju ljude utiče na našu odluku da budemo fini i izbegavamo grubost?

3. Učini: Pokaži ljubaznost

A. Budući da je Bog ljubazan prema nama i mi treba tako da se ponašamo prema drugima.

1. Zašto je ljubaznost važna za hrišćanina?

2. Kako bi naša grubost i neljubaznost uticala na druge?

3. Da li je biti ljubazan mogućnost ili obaveza?

4. Kako podržati ovaj izbor?
5. Kako ljubazna dela pozitivno utiču na vaš život?

Zaključak: Ljubaznost je najvažnija za hrišćansku kulturu. Kad smo grubo i nekulturni to vređa i nas, ne samo druge. Božja milost prema nama motiviše nas da budemo isto takvi prema drugima. Hristova ljubaznost je naš ugled.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept za duhovni rast: Ljubaznost i nežnost prema drugima, zaslužili oni to ili ne, pokazuje kako se Bog ponaša prema nama.

Podeli razred u manje grupe pa neka svaka smisli primer iz Biblije gde se vidi ljubaznost na delu. Možete jednu od priča prikazati i kao skeč, tako da ostali pogađaju.

Razmotri: U istim primerima pronađite kako bi izgledao neljubazan odgovor ili postupak. Šta prethodi odluci da budete ljubazni ili ne u određenoj situaciji?

Drugi korak: Istražiti

Dok razmatrate primere iz Biblije, pronađite ono što je najvažnije da bi neko mogao da se ponaša ljubazno.

Biblijski komentar: (Luka 7, 36-50)

Budući da se Bog prema nama ponaša bolje nego što zaslužujemo, i mi drugima treba da prilazimo ljubazno i velikodušno.

Ni Juda ni Simon nisu shvatili Marijin dar, niti zašto je Isus dozvolio da ga se takva žena dotakne i izlije mu parfem na noge. Isus je potpuno drugačije odgovorio. On je rekao da će njeno delo biti zapamćeno jer je došlo iz srca punog ljubavi, srca kome je mnogo bilo oprošteno.

Isus želi svima da oprost, i Judi i Simonu. Samo, njih dvojica to nisu cenili niti su prepoznali svoju potrebu za praštanjem. Da jesu, možda bi i oni bili spremni da daju svoj dar. Ali, njih dvojica su i na Isusov komentar sasvim drugačije odgovorili. Juda ga je shvatio kao uvredu i još više se učvrstio u svojoj odluci da ga izda, ali je Simon, taj sebični čovek niskih sklonosti, na to odgovorio ljubavlju. On je bio dirnut Isusovom ljubaznošću i time što ga nije javno ponizio pred drugima, time što ga Isus nije tretirao onako kako je on želeo da tretira Mariju.

Razmotri: Kako to da naša srca mogu jednom da otvrdnu, a jednom da omekšaju pod utiskom jedne te iste ljubaznosti Isusove? Da li način na koji nas Bog voli utiče na to kako mi volimo druge?

2. Važnost ljubaznih reči (1. Sam. 25)

David je bio uvređen i pohitao je da na to odgovori nasiljem. Ali, Avigelja je kleknula pred njim, kao pred carem, i ljubazno ga molila da to ne čini. Kroz njen postupak video se Božji duh, poput mirisa cveta, ona je pokazivala nebeski uticaj (E. Vajt).

Njene ljubazne reči pune poštovanja učinile su da David uvidi koliko je bio impulsivan i kuda je vodila njegova želja za osvetom. U njenom srcu je živeo Božji duh i on je kroz nju progovorio.

Razmotri: Razmisli o okolnostima u kojima bi naše ljubazne reči mogle da spreče mnoge probleme. Kako naše reči mogu da pokažu nebeski uticaj?

3. Ljubaznost kod kuće i van nje

Pročitajte Ruta 1. i 2. Noemina je bila strankinja u Moavu, a Ruta u Vitlejemu. Ruta je morala da se stara za svoju svekrvu i da skuplja žito na poljima u tuđoj zemlji, a time i da bude izložena zlostavljanju. Koliko joj je značilo da u Vozu prepozna dobrotu i ljubaznost! A i on je u njoj prepoznao isto.

U Svetom pismu ima puno priča o gostoprimljivosti. Setićemo se bračnog para koji je ugostio Jelisiju (2. O car. 4, 8-37). Avram, Lot i drugi brinuli su o strancima, oni su tako ugostili i anđele, ne znajući to (Jev. 13, 2). I mi treba da činimo isto.

Čak se i Isus, u najvećoj agoniji ikada zabeleženoj, starao o svojoj majci (Jovan 19, 25-27). Ljubaznost treba da bude u osnovi svih naših postupaka, posebno onih prema našim najbližima. „Svi koji u sebi imaju Hristovog duha biće ljubazni kod kuće, nastojeće da sve oko sebe učine srećnima, zaboravljajući na sebe brinući o drugima. To je rod koji raste na Hristovom drvetu.“ (E. Vajt)

Razmotri: Kakav utisak na vas ostavlja saznanje da Car sveta uvek ljubazno govori s nama svima, ljubazno se ponaša i zanemaruje naše slabosti? Kako tada mi treba da se ponašamo prema drugima?

Treći korak: Primeniti

Borac za mir, An Herbert, govorila je da treba upražnjavati ljubaznost i ljubazna dela. Ovo je bilo napisano kao moto u jednom restoranu, a i neke knjige, pa i stranice na Internetu koristile su tu frazu. Ona je poslužila i kao osnova za jedan film.

Pitanja za razmišljanje:

1. Isus je rekao da se Marijino ljubazno delo neće zaboraviti. Setite se nečeg što ste vi uradili. Šta vaša ljubazna dela čini nezaboravnima?
2. Kao grupa, setite se svih dobrih dela koje je Isus učinio za vas. Koja dela najviše pamтите?

Četvrti korak: Stvoriti

Nađite neke interesantne ideje. Prošetajte prirodom tražeći Božju ljubav i dobrotu na delu. Napišite svoje priče, pronadite neke citate i sl. Na primer, možete staviti nekome cveće ispred vrata ili neki crtež. Isus je u Gestimaniji od učenika molio ljubaznost, ali je njima bilo suviše teško da to učine. Bio je usamljen, tragao je za utehom i razumevanjem. Setio se koliko je Marija bila dobra prema njemu, kako je ulazio u težak period svog života, pred raspećem. To mu je davalo utehe i snage. Razmišljajte o stihovima iz Mateja 25, 34-46. Svaku stvar koju činimo za druge Bog uzima u obzir. Njemu je to vredno. E. Vajt kaže da Isus nije odbijao ni najobičniji poljski cvet koji mu je davalo neko malo dete s ljubavlju, jer je svako ljubazno delo cenio.

7. Osnovni tekst: Titu 2, 11-14.

Znaj: Kako su dobra dela povezana s Isusovim povratkom?

Oseti: Potreba da se osete blagoslovi koji dolaze kad se čini dobro.

Učini: Pronađi načina da pomogneš drugima.

1. Znaj: Kako da izbegnemo samopouzdanje i ponos kad činimo dobra dela?
  - A. Kad činimo dobro izloženi smo i dvema opasnostima, da se uznesemo i da s ponosom mislimo da zaslužujemo spasenje.
  - B. Šta mislite o legalizmu i osećaju sopstvene pravednosti?
  - C. Dobra dela ne mogu da nam donesu spasenje. Ipak, kakvo mesto ona imaju u hrišćanskom životu?
  - D. Kako možemo da izbegnemo ove zablude? Može li nam razmišljanje o Hristovoj smrti na krstu da bi nas spasio naše grešnosti u tome pomoći?

2. Oseti: Korist od činjenja dobrih dela

Na koji način činjenje dobra dobro utiče i na onoga ko to radi?

3. Učini: Pomaži uvek drugima

- A. Dobro je dobro. Isus je činio dobro jer je dobro bilo u njemu. (Dela 10, 38) Šta može nas da motiviše da činimo dobro? Da li je poslušnost zakonu dobro delo? Koliko je obrazovanja ili

inteligencije potrebno da bismo bili ljubazni? Samo prineta čaša vode, poseta bolesnom ili ohrabrujuća reč prikazuju mnogo o onome ko to čini.

Ako činimo dobro, prikazujemo Hrista koji u nama živi. Svako nesebično delo na blagoslov je i onome ko ga čini. Možda je dobro delo malo u očima sveta, ali je cenjeno u Božjim očima.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept za duhovni rast: Dobrota je božanska osobina koja se prikazuje kroz dobra dela koja proslavljaju Boga. Da bismo činili dobro, kao grešnici, moramo da budemo jedno s Hristom, kao grane s lozom.

Spremi nekoliko stvari koje mogu da posluže da se prikaže neko dobro delo. Neka razred u tome pomaže. Neka svako pred ogledalom kaže da li bi sebe mogao da opiše kao dobru osobu.

Razmotri: Zašto imamo problem kad sebe treba da objasnimo kao dobre? Isus je rekao da je samo Bog dobar (Luka 18, 18.19). Šta se desilo sa svim onim što je Bog stvorio, s voćem, cvećem, nama? Rim. 3, 12-20.

Drugi korak: Istražiti

Naći prilaz 10 zapovesti, nacrtaj sliku drveta s plodovima.

Biblijski komentar:

1. Kako znamo da je Bog dobar? (Psalam 34, 8)

Najveći primer Božje dobrote dolazi kroz Isusov život. On je pokazao svu Božju slavu. On svog oca nije prikazao preko slave i moći. Hristos nije želeo da ljudi služe Bogu iz straha, već kao prijatelji (Matej 11, 28-30; Jovan 6, 53-58).

Međutim, ako o Bogu samo čitamo, a nikada u svom životu ne iskusimo Njegovu dobrotu, praštanje i milost, On će nam jednom reći da nas nikada nije poznavao. Svo naše znanje, bez iskustva, neće nam pomoći da se preobrazimo isceljujućom silom Božje ljubavi i dobrote.

Razmotri: Kako je Isus otkrio karakter svoga oca i pomogao ljudima da ga upoznaju? Kako Bog može da promeni naš život?

2. Da li je zakon dobar? (Psalam 19, 7-14)

Pokažite sliku 10 zapovesti. U Psalmima se hvali Božja reč, Njegov zakon, put... Njegova reč je žižak, zapisana u srcu, izvor radosti...

Pročitajte i Rim. 7. Božji karakter je dobar i savršen, ali nas samo držanje zakona ne čini takvima. Svi smo rođeni grešni i držanje zakona ne može da nas spasi. Potreban nam je Spasitelj.

Razmotri: Zašto nas jedino Hristos može spasiti i kako?

3. Božji cilj za nas (Jovan 15, 1-7)

Poput jabukovog drveta, stvoreni smo da budemo plodovi. Osmišljeni smo da činimo dobro, ali sami to više ne možemo, ne možemo da donosimo dobar rod. Budući da sami ne možemo činiti dobro, moramo da ostanemo u Hristu, da naše slabosti ujedinimo s njegovom snagom, našu prazninu s njegovom puninom, da bismo imali Hristov um. Ova povezanost mora da bude stalna, kao što grane stalno crpe sokove iz loze.

Ponekad smo poput drveta koje izgleda zdravo i puno je lišća, ali ne donosi plod, poput smokve koju je Isus prokleo. Ne možemo da kažemo da smo planirali ili hteli, a nismo. Ili donosimo ili ne rodove. Zato je važno da shvatimo koji smisao i cilj Bog ima za naš život.

Postavi sliku drveta i neka razred napiše duhovne darova na plodovima, karakterne osobine koje moramo da imamo.

Razmotri: Šta Bog od nas želi da činimo za Njega? Kako da donosimo plodove?

Treći korak: Primeniti

Nabrojte ličnosti iz Biblije koje su činile dobro. Ima li među njima onih koji će biti odbačeni? Uporedi Matej 7, 21-29. I Matej 25. Šta čini razliku među onima koji čine dobro a Bog ih ne poznaje i onih drugih? „Često Bog daje snagu da činimo dobro, a mi se okrećemo svetu“. (E. Vajt) Kako se sve oni koji čine dobro mogu okrenuti od Hrista ka svetlu?

Oprobajte i vidite da je Bog dobar! Šta to znači?

Četvrti korak: Stvoriti

1. Neka svako nacrti svoju sliku drveta i napiše koja dobra dela je Bog učinio u njima.

2. Kako možeš da osetiš Božje prisustvo u svom životu? Pročitajte savete E. Vajt iz *Svedočanstava za crkvu*: slušajte glas Svetog duha, budite požrtvovani, trudite se da se ponašate kao naslednici neba, imajte mir s Bogom, držite se Božjih obećanja, zaobilazite puteve koje je Bog zabranio, budite u Božjem skloništu, isceljujte se od greha Božjim metodama, zaboravite na sebe i sledite Hrista i u dobru i u zlu.
3. Bog je gospodar tvog uma, mišića i vremena. Imajte to na umu dok pravite listu prioriteta za narednu sedmicu

Kad je naše srce puno Božje dobrote prema nama mi ga hvalimo psalmima i pesmama. Pročitajte 8. 9. 23. ili 34. Psalam.

8. Osnovni tekst: Jevrejima 11, 6.

Znaj: Vernost je vera na delu.

Oseti: Iskaži pouzdanje i poverenje u Božju vernost.

Učini: Naša vernost je način na koji svedočimo svetu o Božjoj sili u našim životima.

1. Znaj: Živi dar Božje vernosti
  - A. Naše poverenje, poslušnost, pokornost Božjoj volji osnova su poverenja. Kako vernošću služimo Bogu? Da li naša neposlušnost može da ograniči Božju moć? Bog može da otkrije svoju silu kad smo mu odani. On tada može da čini sve u našu korist, ali i obrnuto.
2. Oseti: Kako izgleda kad pokazujemo vernost.
  - A. Kad činimo dela vere to stvara pozitivan efekat. Okrenutost sebi i egoizam su fatalni za vernost. Nije dobro ni misliti o tome kakvo je mišljenje drugih o nama.
3. Učini: Test vernosti

Vernost nikada ne može da bude statična, ili raste ili umire. Da li svetkovanje subote i vernost u desetku pokazuju našu veru? A mudra upotreba vremena i novca?

Naša vera se oslanja na Božju vernost. Verujući Njemu, pokazujemo svoju vernost kroz ono što činimo, kažemo i verujemo.

Vernost je proizvod dugogodišnje vere u srcu. Ona se izražava kroz život koji je stalno posvećen Bogu i kroz vernost Njemu.

Pas je primer vernosti i odanosti među životinjama. Jedan zabeležen slučaj kaže da je pas, čiji je gospodar koji je bio policajac preminuo, narednih 14 godina sedeo na njegovom grobu. Neretki su primeri kad su psi spasavali malu decu od najrazličitijih opasnosti.

Sve te priče su dirljive. Ponekad se vernost ispoljava i tamo gde nema nade. Koliko je samo inspirativniji život ljudi i žena koji su odani Bogu!

Razmotri: Definiši vernost. Koja je razlika između vere i vernosti?

Drugi korak: Istražiti

Neka neko prikaže scenski prikaz Jelisijeovog života, iz 1. O car. 19, 19-21. Opišite njegov odnos s Ilijom.

Biblijski komentar:

1. Osnova vernosti (1. O car. 19, 19-21)

Ilija je Jelisije pronašao na njivi. Taj rad poslužio mu je da postane poslušan i odan sin, a time i spreman za vođu Božjeg naroda. Ilija ga je pozvao u službu, ali ga je pustio da sam donese odluku. Jelisije je prihvatio poziv i krenuo za Ilijom. Ostavio je zemlju svoga oca i postao Ilijin pomoćnik. On je uvek sledio Božju volju, čak i dok je samo obrađivao zemlju. Zato je bio spreman da poslušna kada je trebalo da ostavi svoj dom i prihvati službu.

Kroz vernost malim dužnostima razvio je plemenit karakter. Tako je naučio i da prepozna Božji put i prati Njegov glas.

Razmotri: Kako se Jelisije u svom ranom životu pripremao za službu? Šta je radio pre nego je bio pozvan da prati Iliju? Da li je bio povezan sa svojom porodicom i zajednicom?

2. Život vernosti (2. O car. 13, 14-21)

Koliko je samo vođa u Izraelju svoju službu počelo odano, a potom zastranilo! Jerovoam je bio vaspitan da postane car, ali on nije sledio Boga. (1. O car. 14, 7-9) Takvi su bili i ostali vladari o kojima čitamo u 2. O. car. 10,30.31; 2. O.car. 12, 1.2; 2. Dnev. 16. i26.

Međutim, Jelisije nikada nije izgubio poverenje u Boga. Čak i kada su i car i narod zastranili nakon dugih godina idolopoklonstva, Jelisije je ostao veran i učio pravednosti. I kad se put pred njim činio zatvorenim, išao je napred u veri, a Bog je nagradio njegovo poverenje. Čak i dok je bolovao, držao

se Božjih obećanja. Iako nije poput Ilije bio uzet na nebo, imao je utehu tokom celog svog života na putu pravednosti.

Na takav život nas Bog poziva. Poput Jelisije, Bog nas poziva da mu posvetio celi svoj život. On traži ljude i žene koji će imati moralne snage i hrabrosti da stanu na njegovu stranu. E. Vajt kaže da takvi saradnici nikada neće ni jedan zadatak smatrati preteškim i da će uvek sve izvršiti do kraja valjano. Čak ih ni zatvor, niti kakve druge slične prepreke, neće omesti.

Razmotri: Šta nam priča o Jelisiju govori o tome šta je to što je neophodno da bismo ostali verni za celi život?

Treći korak: Primeniti

Pročitaj Jevrejima 11, a potom sačini listu svih spomenutih ljudi. Potom razmotrite s kakvim su se sve izazovima suočavale spomenute ličnosti da bi ostale verne. Da li su njihova kušanja slična našim današnjim?

Pitanja:

1. Obnovi Matej 25, 1-13. i Matej 24, 44-50. Koje osobine su mudre devojke imale, a koje su nedostajale ludima? Šta se događa uporedo s osećanjem da Ženik kasni? Kako je danas moguće biti veran?
2. Podsetite se života Mojsija, Samuila i Josifa. Kako su oni bili pripremani za zadatak koji ih je čekao još u ranom detinjstvu. S kakvim izazovima su se suočavali?

Četvrti korak: Stvoriti

1. U Luki 16, 10. Kaže se da onaj ko je odan u malome i u mnogome je veran. Kako vidite sopstvene izazove svojoj vernosti? Razmislite o navikama, o načinu na koji koristite vreme i novac, o ishrani... Molite Boga da vam pomogne da budete verni.
2. Šta bi ove sedmice trebalo da uradite da biste bili verni Bogu u službi? Ako poslušate savet E. Vajt i ne dozvolite da prođe dan a da ne učinite nešto da se njegov posao na zemlji završi, na dobrom ste putu.
3. Jelisije je shvatio da neće uspeti u životu bez snage Duha koju je dobijao Ilija. Koliko je Sveti duh uključen u vaše aktivnosti? Šta možete da učinite da to unapredite?
4. Na koju ste službu pozvani? Šta treba da prinesete na žrtvu da biste mogli da obavljate tu službu?

9. Osnovni tekst: Matej 11, 29.

Znaj: Osobine koje su slične Isusovim.

Oseti: Oseti mir i sigurnost Božjeg prisustva.

Učini: Zrelo se postavi prema teškoćama.

1. Znaj: Pokornost Hristu

Pokazati pokornost Hristu znači ponašati se tako da mu odaješ čast. To zahteva poverenje u Boga i hrabrost da se suoči s opasnostima, konfliktima i provokacijama. Kako pokornost može da utiče na sprečavanje sukoba? A agresivno ponašanje?

2. Oseti: Osećaj mira koji dolazi od poniznog ponašanja

Ako se prema onome ko je agresivan ponašamo ponizno pomažemo mu da uvidi sopstvenu ludost.

3. Učini: Poniznima je obećan život u raj

Kako poniznost doprinosi hrišćanskom sazrevanju? Kako nas agresivnost i okrenutost sebi mogu pogoditi? Kako poniznošću dajemo slavu Bogu?

Hrišćani uvek treba da odgovore pokornošću na agresivno ponašanje, tako da pokažu poverenje u stil života koji vode, a koji ih priprema za nebo. Tako stvaraju mir i harmoniju. To je suprotno egoizmu.

Prvi korak: Motivisati

Osnovni koncept duhovnog rasta: Ponizna zavisnost od Boga stvara pokorno ponašanje, puno ljubavi i pažnje prema drugima.

Probajte da kao razred definišete poniznost. Kako se to razlikuje od nepouzdanja i slabosti? Da li je Isus tokom kušanja pokazao slabost ili poniznost (Matej 27)? Da li je Isus pokazao da vrednuje sebe ili ne?

Drugi korak: Istražiti

Probajte da spomenete što više biblijskih ličnosti koje su, po ugledu na Hrista, pokazale pokornost.

Biblijski komentar:

1. Isus, primer pokornosti i pravедnosti (Matej 11, 29)

Isus se rodio u skromnoj porodici, u štalici, iako je bio posebno dete. Radio je u malom, beznačajnom selu kao stolar, sve do svoje 30. godine. Pre raspeća, gomila ga je ružno ponižavala i vređala.

Umeo je da se poistoveti sa siromašnima i povređenima. Kako to da jedan car svemira prihvati ovako nisko mesto na društvenoj lestvici među ljudima? Isusovo pokorno prihvatanje vraća dostojanstvo i nadu svakome, bez obzira na niske okolnosti u kojima se možda nalazi. Isusov primer pokazuje da Božja dobrotа i njegova vrednost čini svakoga od nas vrednim.

Razmotri: Nabrojte primere iz Isusovog života na kojima se vidi da je bio spreman da se poistoveti sa siromašnima i slabima. Da li nam to pomaže da nađemo utehu?

2. Josif: Od roba i zatvorenika do premijera

Pročitajte izveštaj o Josifovom životu iz 1. Mojs. 37.39. i 50. Sličan Isusu, Josif je imao poziciju omiljenog i voljenog sina, pre nego što su ga braća prodala u roblje i pre nego što je postao zarobljenik. Josif je dobio priliku da se za to svojoj braći osveti, da je hteo. On je želeo da ih tetira i vidi jesu li se promenila pre nego im da priliku da ponovo postanu jedna porodica. Kada je video da im je bilo žao i da su se pokajali, toplo ih je prihvatio.

Razmotri: Kako je Josif pokazao pravu poniznost? Možemo li i mi da učimo iz primera datih u Mateju 18,21.22; 2. Tim. 2, 24.25; i Galatima 6,1?

3. Mojsije, najponizniji na Zemlji (3. Mojs. 12, 16. I 20)

Mojsijev autoritet često je bio dovođen u pitanje, a on nikada nije odgovarao ponosito. Zato za njega E. Vajt kaže da je bio najponizniji čovek na Zemlji. Oslanjajući se na Boga, nije želeo hvalu drugih. Ipak, i on je znao da plane, što ga je koštalo najpre izgnanstva iz Egipta, a kasnije i iz Hanana. Šta možemo da naučimo o ispoljavanju poniznosti nasuprot ljutine?

4. Potreba za poniznošću u poslednjim danima (Ez. 9)

Setite se pravednih koji su bili isceljeni. Oni su shvatili koliko je težak greh i težili za čistoćom. I mi treba da ponizimo sebe pre dana očišćenja da bismo mogli da obučemo bele haljine. Elen Vajt kaže da ponizna i pravedna srca jedino mogu da računaju na slavu i pobedu.

Razmotri: Zašto je danas tako važan ponizan duh? Zašto neprekidno treba da tražimo Hrista i da se pokoravamo pred njim? Jedino tako moći ćemo svoje prljave haljine da zamenimo njegovim pravednim belim.

Treći korak: Primeniti

1. Ponizan duh jak je argument za Hrista. Zašto? Pričajte o snazi poniznosti koju ste videli na delu.
2. Ponizan duh čini nas voljenima na Zemlji i prihvaćenima na nebu (1. Pet. 3,4). S kojim sve iskušenjima se suočavamo kad želimo da smo ponizni?

Četvrti korak: Stvoriti

1. Šta vam je teško da podnosite u životu? Da li je to siromaštvo ili poniženje? Šta iz Isusovog života možete da naučite? A iz života drugih biblijskih velikana?
2. Mojsije je izlio zmiyu od bronzne. Svako je mogao da pogleda s verom u nju i da bude isceljen. Ovo je predstavljalo i Hrista koji će raspet postati cilj naših pogleda ako želimo isceljenje od greha. Razgovarajte o svim poniženjima kroz koja je Isus prošao radi nas.
3. Napišite na tabli stihove iz Efescima 2. Kako možemo da podražavamo Hrista u odnosima s drugim ljudima?

10. Osnovni tekst: Filibljanima 4,8.

Znaj: Odnos između mišljenja i delanja.

Oseti: Želju da kontrolišješ emocije.

Učini: Živi u skladu s Istinom, Putem i Životom.

1. Znaj: Pozitivnu snagu pravilnog mišljenja
  - A. Ponašanje sledi određenu shemu. Misli se pretvaraju u postupke i reči. Mi ispoljavamo ono što nam je u mislima. Razmotrite značenje Psalma 119, 11. Kako se može sagrašiti protiv reci? Kako život po Božjoj volji čini srce čistim?
2. Oseti: Raditi na unapređenju svog karaktera je moguće
  - A. Želja telesna i želja očiju, ponos života povezana je s emocijama i osećanima. Ta osećanja mogu da budu opasna ako nisu oslonjena na Hrista.
3. Učini: Promeni misli i ponašanje
  - A. Nije uvek lako pravilno prihvatiti pojam samokontrole u hrišćanskom životu. Ako se pogrešno primeni, vodi u legalizam, fanatizam, duhovnu klonulost i depresiju. Budući da se celog života susrećemo s napadima sotone, celog života moramo i da razvijamo samokontrolu.
    1. Kako nam proučavanje Biblije može pomoći da se odbranimo od zla?
    2. Kako shvatanje Božje milosti i pravednosti može da nam pomogne da razvijemo uravnoteženi duhovni život i budemo zreli?

3. Ako zanemarimo svoj posvećeni život, kako to može da se odrazi na naše ponašanje i razmišljanje?

Pravilno razmišljanje vodi nas u ispravan način života. Opasno je oslanjati se na osećanja. Ako se oslanjamo na Sveto pismo, ona će uticati na naš način razmišljanja i tako ćemo razvijati samokontrolu.

Prvi korak: Motivisati

Sveti duh nam daje samokontrolu da bismo mogli da donosimo dobre odluke kojima bismo bili na korist sebi, drugima, a posebno Bogu. Zadržite se na važnosti samokontrole u životu koji ima slobodu u Hristu.

Ako pratite vesti iz sveta zdravlja, sigurno znate da je osnovni sastojak zašćerenih sokova i sve te brze hrane (tzv. junk food) doveo do stvaranja gojazne populacije i povećao razvoj mnogih bolesti širom sveta. Zašto? U tome ima visokog nivoa sirupa fruktoze iz kukuruza koji ne stvara osećaj sitosti koji druge namernice daju. Tako se dešava da se neko ko je već uneo dovoljno kalorija i dalje oseća gladnim. Ovaj sastojak parališe naš unutrašnji mehanizam koji nam kaže da je vreme da prestanemo da jedemo.

Na taj način sotona može da se poigrava s našom slobodnom voljom. Mi znamo da razlikujemo dobro od zlog, ali je nekad naša volja tako slaba da ne ulažemo napore da stalno udovoljavamo Bogu. Zato svetovne stvari mogu da utiču na nas i naše odluke.

Ali, Bog je tu da nam uvek pomogne. Zato nam je važno da, kao duhovni rod, razvijemo samokontrolu.

Razmotri: Da li je u svetu u kome nas uče da je u redu zadovoljiti sve želje lako gledati na samokontrolu kao pozitivnu stvar? Međutim, koju drugu mogućnost imamo?

Drugi korak: Istražiti

Biblijski komentar:

1. Samokontrola (Galatima 5, 23)

Grčka reč *egkrateia* kod nas se prevodi kao samokontrola u Galatima 5, 23. Ova reč bila je popularna kod stoika, koji su videli da tako mogu da se zalažu za samostalnost ličnosti nasuprot neličnih sila u prirodi i društvu (među takvu silu ubrajali su i bogove koje su zamišljali kao hladne i nezainteresovane za ljudsku sudbinu s kojom su se samo poigrali).

Nasuprot njima, apostol Pavle o Bogu govori kao o ličnom, vrlo zainteresovanom, kao onome ko nam je dao sposobnost da sebe izgradimo onako kako sami ne bismo mogli. On je znao da u nama postoje i rušilačka osećanja (1. Jov. 2, 15.16), zato je naglasio da nam treba neko izvan nas samih ko bi nam pomogao da razvijemo samokontrolu koju su stoici priželjkivali, a taj neko je Sveti duh.

Razmotri: Ako sami nastojimo da radimo na samokontroli, koji će biti rezultat? Vidi Rim. 7, 18-25.

2. Svet (1. Jov. 2, 15.16; Rim. 12,2)

Prvi korak u razvijanju samokontrole kod hrišćanina jeste želja da ga vodi Bog, a ne, kako se u Novom zavetu kaže, želja sveta. U Jovanu 3, 16. Saznajemo koliko je Bog voleo svet. U 1. Mojsijevoj smo videli da ga je stvorio. Zašto nam onda Jovan u svojoj poslanici naglašava da ljubav prema svetu i Bogu ne mogu postojati istovremeno?

Reč koja u svim kontekstima označava svet jeste *kosmos*. Ona sama po sebi ima prilično neutralno značenje reda, ustrojstva. Najpre je to red kakav je Bog stvorio u 1. Mojs. 3, 16, za koga je žrtvovao svog sina (Jovan 3, 16). Ali, može da se odnosi i na loš poredak, pogrešan sistem vrednosti i prioriteta. Jasno je da apostol ovde ima na umu ovo drugo značenje reči.

Zato se pod svetom ne misli na mesto gde živimo, već na poredak u kome žive oni koji ne znaju za Boga. Svet je vezan za prolazno, Bog za večno. Ono što nije vezano za Boga smatra se svetovnim. A reč svetovan dolazi od latinske reči koja označava naraštaj, vek. Zato je ona povezana za sadašnje, prolazno, nasuprot večnom. To nam pomaže da i sopstveni sistem vrednosti, koji možda ne izgleda tako loše, bolje uskladimo s Božjim, jer je naše prolazno, a Božje večno.

Razmotri: Kako treba da se postavimo prema svetu i onome na svetu (Jovan 15, 19)?

3. Pod stranom vlašću (1. Jov. 2, 16)

Kad svet i stvari u njemu postanu naš glavni cilj, one nas i kontrolišu. Nemamo mi kontrolu, a ni Bog. Postajemo robovi strasti i želja telesnih o kojim se govori u 1. Jovan. 2, 15. 16. Te želje nisu nužno vezane za ljubavne strasti. Kad god ono telesno stavimo ispred duhovnog, mi određujemo prolazno kao svoj cilj.

Želja očiju, ono što nam na se izgled čini važnim, nasuprot stvarno bitnom. Ovde se može govoriti i o verskom hipokriti, onome ko ima obličje pobožnosti, ko se oslanja na ono spoljašnje, vidno. To je i forma legalizma, budući da ti ljudi naizgled čine dobro, a ne nešto loše.

Sve je to ponos života, želja da se prikažemo kao bolji od drugih. Danas mnogi žele da su slavni, da imaju važan položaj... Oni stavljaju sadašnje iznad večnog.

Razmotri: I hrišćani mogu da budu zarobljeni željama sveta. Kako treba da se prema tome postavimo? Vidi Rim. 13, 14.

Treći korak: Primeniti

Pitanja za razmišljanje:

1. Samokontrola o kojoj su govori stoici i drugi drevni filozofi bila je asketski pojam i odnosio se na autonomiju pojedinca. Kako se to uklapa u biblijsko viđenje iz 1. Kor. 9, 27?
2. Uporedite Josifa i Samsona. Josif se susreo s velikim iskušenjem, ali je uspeo da odoli i postane velik čovek, i u svetu, a i za Boga. Samson je bio rođen s mnogim prednostima, ali je život završio kao rob. Šta nam to govori o potrebi da radimo na sebi ne bismo li duhovno odsjajivali slavu Božju?

Primeni:

1. Bar jednom ćemo izneveriti sopstvene napore da postignemo samokontrolu. Kako tada reagovati? (Izreke 24, 16)
2. Mada je samokontrola opisana kao dar i da će nam Bog pomoći da je naučimo, mi to često doživljavamo kao težak proces. Može li nas bliskost s Bogom osloboditi tog osećanja teškoće?
3. Koje posledice nedostatka samokontrole danas možemo da vidimo u svetu? Da li današnje društvo i sistem vrednosti ohrabruje ljude da se uče samokontroli ili ne? Kako da se čuvamo od stvari koje mogu da nas povrede fizički, duhovno ili ekonomski?

Četvrti korak: Stvoriti

Naučiti kontrolisati sebe znači poznavati sebe. Treba da znamo svoje slabosti i svoje jake strane, kako bismo razvijali to dobro, a suzbijali loše. Sledeće aktivnosti će nam u tome pomoći:

1. Neka prisutni u razredu na papirićima nabroje sve što može da utiče na gubitak samokontrole, na listi 1-10. Na primer, hrana, osećanja, novac... Uporedite listiće i vidite šta se najčešće pominje. Tako ćete uvideti da niste sami u svom nastojanju da se izborite s nečim.
2. Neka svako ispriča neku svoju pobedu nad iskušenjima i naglasi šta ga čini slabijim ili šta ga snaži.

11. Osnovni tekst: Rimljanima 10, 3.

Znaj: Pravednost je imao samo Isus.

Oseti: Želju za mirom s Bogom i sobom.

Učini: Potpuno se u Hristu predaj Bogu.

1. Znaj: Isus je jedini izvor pravednosti

A. Pravednost koja spasava nalazi se samo u Isusu. Nema druge mogućnosti. Ta istina je na brojne načine iskazana u Bibliji.

Kako se u paraboli o čokotu i lozi to pokazuje? Kako nam razumevanje svetosti pomaže da shvatimo da se pravednost ne može doseći ljudskim naporima. Ako mislimo da smo pravedni postajemo žrtve samoobmane. Kako?

2. Oseti: Mir s Bogom

Kako nas opravdanje verom vodi ka miru s Bogom? Šta se u nama dešava kad se od misli o samopravednosti okrenemo Hristu?

3. Učini: Pravednost i poslušnost

A. Jevreji su pouzdanje gradili u držanju zakona, ne želeći da se oslone na Hristovu pravednost. Poslušnost je proizvod pravednosti, opravdanja verom. Koje su zato opasnosti od legalističkog ponašanja?

- B. Većina duhovnih darova pokazuje se preko našeg odnosa prema drugim ljudima. Koja veza postoji između ljubavi, mira, ljubaznosti, dobrote i opravdanja kroz veru?
- C. Da li pravednost označava činjenje dobra i izbegavanje legalizma? Objasni.

Zaključak:

Jedino je Isus pravedan. Nema drugog načina da hrišćanin pobedi. Predaja Hristu i poslušnost Njemu vodi duhovnom rastu.

Prvi korak: Motivisati

Samo pravednost Isusa Hrista zadovoljava Božje standarde pravednosti i svetosti. Čovečanstvo je bespomoćno da to dostigne. Božji besplatni dar preko rada Svetog duha u nama može to da nam da.

Učitelj treba da skrene pažnju da već ovde na Zemlji možemo da živimo kao pravednici, ako prihvatimo dar Hristove pravednosti. Tako Sveti duh u život vernika unosi Hristov život. Zato je tu obećanje da ce svi koji su gladni i žedni pravde biti ispunjeni (Matej 5,6).

Za mnoge, borbe u životu jesu Sizifov posao, večno ponavljanje uzaludnih napora. I sam apostol Pavle je pisao da radi ono što ne želi, na šta zapravo mrzi ono čini (Rim. 7, 15).

Razmotri: Budući da nas uče da živimo pravedno, kako se u našem životu može meriti uticaj rada Svetog duha? Razgovarajte o tome.

Drugi korak: Istražiti

Biblijski komentar

Isus jedini može da ispuni našu potrebu za pravednošću. Važno je izbeći pogrešno shvatanje pojma Hristove pravednosti. Nije dovoljno razumeti Hristovu misiju da bi se raslo u milosti.

1. On je sve što nam je potrebno (Matej 5, 6; Jovan 6, 32-35)

Isus je znao da se svetina okupila oko njega da bi čula propoved koju danas znamo kao propoved s Gore blagoslova. Za ljude onog podneblja bilo je jasno koliko teško može da bude da se dođe do

hrane i vode. Isus je zato i govorio o dubokoj gladi i žeđi duše koja nikada ne može da bude zadovoljena ničim zemaljskim. Zato je Isus ponudio sebe kao hleb i vino života. Tako je zapravo rekao da sve što nam zaista treba jeste u njemu.

Razmotri: Zašto Isus nudi sebe? Zašto nam ne daje neki spisak pravila da sledimo i ne poželi nam sreću?

2. Neznanje je kobno (Rim. 10,3)

Nijedno neznanje nije tako kobno kao totalno neshvatanje smisla Isusovog života, rođenja, smrti i vaskrsenja, budući da tako ne možemo ni da shvatimo dobru vest o spasenju.

Mnogi žele da postanu pravedni čineći dobra dela, smatrajući da će ih Bog tako prihvatiti. Ovo je gubljenje vremena i napora a proističe iz totalnog nerazumevanja onoga šta je Isus za nas učinio tokom svoje zemaljske službe. Dobra vest jeste da je Isus za celo čovečanstvo obezbedio spasenje. Samo to treba da prihvatimo.

U Rim. 10, 3. Apostol Pavle kaže da su Jevreji živeli u neznanju, budući da su sami hteli da dostignu pravednost, sopstvenim delima.

Razmotri: Zašto u Pavlovo vreme mnogi nisu razumeli koncept pravednosti u Hristu? Ponavljamo li istu grešku? Kako je izbeći?

3. Promeniti se (Isaija 64,6; Rim.12, 1.2)

Ima li ičeg teže za vernike da prihvate od istine iskazane u Isaiji 64,6? Ljudi mogu da čine dobra, ali ne i da dostignu Božji koncept pravednosti. Isus nas, međutim, nije samo spasio kazne za grehe, već i života u grehu. On može u nama da pokaže svoju pravednost.

Apostol Pavle kaže da su Jevreji, nastojeći da se sami spasu dobrim delima, propustili priliku da se potčine Bogu (Rim. 10,3). Iako su bili tako ponosni na sebe i svoja dobra dela, oni su odbili da ugone Bogu (Rim2, 17-20). Ništa ne može da zamagli pogled na Božju milost kao stav samopravednosti grešnika. Iako su puno znali o Bogu, nisu hteli da mu budu poslušni, niti da se menjaju.

Samo ako se svakodnevno predamo Bogu da nas menja kroz uticaj Svetog duha, možemo postati promenjeni i preobraziti se. Jedino tako naši napori da činimo dobro mogu da se isplate.

Razmotri: Da li je teško ceo život potčiniti Bogu? Šta znači predati se uticaju Svetog duha? Koju ulogu u procesu predavanja igra Biblija?

Treći korak: Primeniti

1. Kako izgleda život pravednika? Sopstvenim rečima objasni šta znači živeti pravednim životom?
2. Neko je život hrišćanina opisao kao borbu koja nikad ne prestaje. Drugi imaju suprotno gledište. Samo je potrebno prihvatiti ono što je Hristos učinio za nas i stalno se predavati uticaju Svetog duha da nas on vodi. Da li je vaš hrišćanski život lak, težak ili i jedno i drugo?

Pitanja:

1. Pobedonosni hrišćanski život podrazumeva dozvoliti Hristu da živi kroz nas. Ako se molimo, proučavamo Bibliju, služimo i svedočimo za Boga, da li nam to pomaže da živimo za Hrista? Olakšava li to rad Svetog duha u nama?
2. U Jovanu 15, 1-8. Isus moli svoje učenike da ostanu i bdiju s Njim. Na koje načine možemo da patimo s Hristom?

Četvrti korak: Stvoriti

Napravite skrovito mesto tišine gde možete na miru da se družite s Bogom. Razmišljajte o Isusovom životu, patnji, stradanju, žrtvi, vaskrsenju i svemu što čini u vašem životu.

12. Osnovni tekst: Jovan 17, 3.

Znaj: Istina je u Bogu.

Oseti: Olakšanje koje istina donosi.

Učini: Živi tako da pokažeš da je Pismo vodič ka spasenju, jedina nada u večni život.

1. Znaj: Isus definiše istinu.
  - A. Istina u Pismu je otkrivena istina. Ona nije protivna razumu, ali se ne prihvata razumom, već verom.
  - B. Duhovna istina je definisana u Isusu, jer većeg autoriteta nema.

Spomenite neke istine koje se ne mogu dokazati razumom. Zašto smatramo da je Isus otkrio istinu? Kako razumemo Isusovu tvrdnju da je on jedini put, istina i život? Kako nas Duh sveti vodi ka istini?

2. Oseti: Slobodu u istini
  - A. Isus je rekao da će nas istina osloboditi. Koju slobodu nam istina donosi?
  - B. Isus večni život definiše kao poznanje jedinog istinitog Boga i Isusa Hrista. Šta to znači?
3. Učini: Nek istina bude naš vodič

- A. Da bi se istina objavljena u Pismu razumela potrebna je pažnja i pažljivo razmišljanje. Kako Pismo može da bude vodič u našem svakodnevnom životu? Kakav je odnos istine i nade?

Zaključak: Pismo je otkrilo istinu koju je definisao Isus koja se može razumeti pokoravanjem Svetom duhu i traženjem njegovog vođstva. To je vodič za naš život.

Prvi korak: Motivisati

Istina je osoba, njeno ime je Isus Hristos. I objektivna i subjektivna istina sreću se u Isusu. Da bismo znali istinu i živeli po njoj moramo znati Isusa i pokoravati mu se.

Malo je onih koji su želeli da žive život istine poput Gandija. Zato je naslov njegove autobiografije – *Priča o mom eksperimentisanju s istinom*. Objašnjavao je zašto možemo da izdržimo velike probe i progonstva u ime istine. On je smatrao da nam je za to potrebna pomoć Sveznajućeg. Iako nije spominjao Hrista, on nikako nije smatrao da se do istine može doći bez pomoći sveznajućeg bića. Isus je za sebe rekao da je istina, on nam ne pomaže da nađemo istinu, on sam je istina (Jovan 14, 6). To je osnovna poruka ove pouke.

Razmotri: Mnoge verske vođe definisale su svoje viđenje istine. Jesu li svi oni u krivu? Zašto? Zar bi neko ko je hinduista, budista ili pripadnik islamske veroispovesti ikada pomišljao da postane hrišćanin? Šta je primamljivo u hrišćanskoj istini?

Drugi korak: Istražiti

Biblijski komentar:

1. Možemo znati istinu (Jovan 14, 6; Jovan 8, 32)

Isus je, pre nego što je svojim učenicima izjavio da je istina, rekao da je istinu moguće znati i da će nas ona osloboditi (Jovan 8, 32). Naravno, oni tada nisu znali dublje značenje ovoga. Oni su i hodali i spavali, jeli i pričali s Istinom, ali toga nisu bili svesni, kao što nisu bili svesni ni promene koja je počela da se odvija u njihovom životu.

Reč koju Isus koristi u Jovanu 8, 32. dolazi od grčke reči *ginosko*, što znači uvideti, znati, prepoznati, spoznati. To je saznavanje istine koja počinje kao prepoznavanje, a dovodi do potpunog usvajanja. Ova istina spoznaje se ličnim iskustvom. Ovakva spoznaje istine jeste radikalna i nije puko usvajanje niza činjenica.

Pre Hristovog prvog dolaska, istina je bila pomračena mnogim pravilima i verskim tumačenjima (2. Kor. 3, 14. 15). On je svojim rečima i svojim objašnjenjem istine mnoge oslobodio.

2. Velika dubina (2. Tim.2, 15; Jovan 5, 39)

Biblija otkriva ko je Isus. Kroz nju saznajemo veliku istinu ljudske egzistencije, kao i veliku borbu između Hrista i sotone. Tako nam je i plan spasenja, kao i završetak borbe, predodređen. Zato je nemoguće znati istinu i Isusa bez poznavanja Biblije.

Apostol Pavle savetuje Timotija da proučava Božju reč. To je bilo posebno važno mladom Timotiju, za njegovu službu. Svi koji vole Isusa biće iznenađeni velikom dubinom Božje reči.

Razmotri: Ako je za spoznaju istine bitno proučavanje Biblije, zašto je Isus kritikovao fariseje koji su istraživali Pismo? (Vidi Jovan 5, 39) Fariseji su mislili da ih njihovo poznavanje Pisma može spasiti, oni nisu osećali potrebu za Spasiteljem. Zato su tako lako pristali na Isusovu smrt i ubili ga. Šta se posebno u navikama fariseja pri proučavanju Pisma nije dopadalo Isusu?

3. Otkriti večnost (Jovan 15, 26; 16, 13)

Ovde vidimo koliko je uloga Svetog duha važna u pomaganju vernicima da spoznaju istinu u Isusu. Da li obraćamo pažnju na njegov glas?

Treći korak: Primeniti

Pitanja za razmišljanje:

1. U Pismu se molimo da svoj život predamo Hristu. Zašto nije dovoljno živeti u istini, a ne ispovedati je?
2. Mnogi koji dobro poznaju Pismo mogu da uznemire one koji nemaju njihove stavove o veri. Kako takvo ponašanje može da utiče na stvaranje slike o Isusu? Ne zaboravite da je Isus život.

Primeni:

1. Kad živiš istinu koju si već prihvatio, kako tvoj život može da se promeni? Da li tvoji stavovi postaju drugačiji? A tvoj način izražavanja? Kako se menjaju navike imajući u vidu istinu koju poznajemo?

2. Ove sedmice hteo bih da mi Bog pomogne da živim u istini postupajući ovako:

Zato što:

Četvrti korak: Stvoriti

Šta me sledeće aktivnosti uče o Isusu kao živom istini i jedinom putu ka nebu?

Isus je došao da otkloni zavesu sa srca onih koji nisu razumevali Stari zavet i da otvori njihove oči za istinu. Neka neko pročita pesmu o duhovnom slepilu. Razgovarajte o pesmi i tome kako Isus otvara naše umove i srca za istinu.

Danas možete pronaći mapu na kome je ucrtano svako mesto na Zemlji. To vam pomaže da lakše stignete tamo gde idete. Ako je Biblija atlas ka nebu, kako bi glasila uputstva? Dajte neke misli vodilje, neke znakove za put.

13. Osnovni tekst: Rimljanima 14, 17.

Znaj: Razmišljaj o prednostima spasenja.

Oseti: Radost i mir.

Učini: Rasti u pravednosti kroz Svetog duha.

1. Znaj: Prednosti spasenja
  - A. Pravednost u Hristu osnovna je za spasenje. Šta nju čini?
  - B. Život u Hristu ne treba da je bez radosti. Zašto se smatra da je teško slediti Hrista?
  - C. Kroz Svetog duha spoznajemo osnovne istine spasenja: pravednost, radost, mir.

2. Oseti: Mir i radost
  - A. Neki ljudi ne umeju ili ne žele da iskažu radost i mir u Hristu. Šta je uzrok takvog stava?

3. Učini: Produbi druženje s Isusom
  - A. U spasenju se treba uživati, a ne da se ono podnosi.
  - B. Koliko je u hrišćanskom životu važna poslušnost Bogu?

C. Nikada ne možemo rodove Duha odvojiti od Duha svetoga. Kako možemo da rađamo rodove?

D. Koje sve mogućnosti imamo u duhovno ispunjenom životu? Šta može da ograniči Božju silu u našem životu?

Zaključak:

Duhovni plodovi i spasenje uživamo kroz rad Svetog duha. To našem životu donosi oslobođenje. Tako produbljujemo i naše druženje s Hristom.

Prvi korak: Motivisati

Kada rađamo duhove Duha, onda on živi u nama. Jedino tako možemo da oslikavamo Hristov karakter kroz svoje postupke, potpuno posvećeni Bogu.

Pre nego se uzneo na nebo, Isus je svojim učenicima zapovedio da idu i šire vest spasenja svuda. Zato apostol Pavle kaže da smo Hristovi ambasadori (2. Kor. 5,20). Snažne li izjave! Mi smo Božji instrumenti. Naša odgovornost kao hrišćana jeste i da rađamo duhovne rodove.

U Mateju 7, 15-23. Isus upozorava na lažne proroke. On kaže da će oni biti preruseni, ali da će biti načina da ih razotkrijemo. Po rodovima njihovim poznaće te ih.. Dobro drvo ne može da rađa loš rod. Znaćete ih po rodovima.

I mi se po rodovima raspoznajemo. Naše reči, naši postupci, naši životi govore o našem karakteru. A dobrota, ljubaznost, strpljenje, radost, mir, ljubav, samokontrola, jesu osnove hrišćanskog karaktera. Rastu li ovi rodovi u vašem životu?

Razmotri: Kako možete da prepoznate hrišćanina? Šta treba da odražava ponašanje i život jednog hrišćanina? Možemo li da rodimo više rodova? Kakav bi bio idealan karakter hrišćanskog ambasadora?

Drugi korak: Istražiti

Biblijski komentar:

1. Isus, naš najveći primer (Jovan 3, 34)

Isus je svoju službu otpočeo posebnim izlivanjem Duha svetoga. Stalna prisutnost Duha u Njegovom životu učinila je da je on uvek donosio dobar duhovni rod i bio dalje od greha.

Isus je naš najbolji primer kako da vodimo duhovni život. Bliska komunikacija s Njegovim Ocem druga je važna stavka. Kad ga je sotona kušao, Isus je pokazao samo kontrolu i ostao jak (Matej 4, 1-11). Lažno optužen i tučen, bio je smiren i nežan (Jovan 18, 1-11). U očajanju, ostao je veran (Marko 14, 35.36). Kad su ga poslali u smrt, oprostio je svom narodu (Luka 23, 33.34).

Isus je pokazao šta znači rađati duhovne rodove. On je živio u takvoj saglasnosti s Bogom da je sve to postalo sastavnim delom Njegovog života i karaktera.

Razmotri: Ko je još donosio duhovne rodove a zabeleženo je u Bibliji? Koje sličnosti su oni imali s Isusom? Koje borbe su vodili i kako odgovarali na njih?

2. Rasti u Duhu (2. Tim. 3, 16. 17)

U ovim stihovima saznajemo da Pismo upotpunjuje čoveka. Dnevno proučavanje i vreme provedeno u molitvi jeste hrana koja nam je potrebna da bismo mogli da rodimo duhovne rodove u našem životu. Isus je dobro poznao Pismo. On je redovno podučavao u sinagogama, a i citirao Mojsijeve reči za vreme kušanja u pustinji (5. Mojs. 8,3; Matej 4, 4). Stalno je odvajao vreme za razgovor s Bogom. U vreme najvećeg očaja, čeznuo je za Ocem. A kad je sve bilo dobro, zahvaljivao mu je. Njegova duboka vezanost za Oca omogućila mu je da tako potpuno živi po Pismu.

Kao što je Isus odvajao vreme da bude s Ocem, i naš duhovni život biće onoliko dobar koliko u njega ulažemo. A Bog ima za svakog od nas poseban cilj i doneće nam radost u našem hrišćanskom životu.

Razmotri: Borba je ostati u stalnoj komunikaciji s Bogom, poput Isusa. Često je tako teško uspostaviti kontakt. Kako možemo da odvajamo vreme za molitvu i razgovor s Bogom? Kako da budemo više svesni Božje volje za naše živote?

3. Posvećenje Duhu (Jovan 3, 6)

Osnovni način da donosimo duhovne rodove jeste da se potpuno posvetimo i pokorimo Bogu. Apostol kaže da nas On oslobađa greha, ali da otada njemu služimo (Rim. 6, 18). Ova potpuna posvećenost osnovna je za duhovni rast.

Greh je u našoj prirodi. U Galatima 5, 17. Kaže da su naše grešne želje nasuprot Duhu i da smo u stalnom sukobu i jedni s drugima. Ako istinski donosimo rodove duha, tada se moramo potpuno i pokoriti Bogu. Ako nastavimo da kroz životna iskušenja prolazimo sami, nećemo uspeti. Jedino s Bogom, kad dozvolimo Svetom duhu da potpuno radi u nama, možemo da rađamo duhovni rod. Jer ono što je rođeno u duhu jeste Duh (Jovan 3, 6).

Razmotri: Često se naša ljudska priroda protivi potpunom pokoravanju Bogu. Kako možemo da prevaziđemo našu prirodnu tendenciju da sami radimo sve? Isus nas uči da najpre tražimo carstva Božjega, a da će nam se sve ostalo dodati (Matej 6, 33). Kako se ovaj savet može odnositi i na duhovne rodove?

Treći korak: Primeniti

U Hristovom životu na Zemlji sreli su se u jednom ljubav i zakon. Kad je otišao, ovu prazninu popunio je Sveti duh. On nam i dalje daje istu poruku da je u našem životu važna sprega ljubavi i zakona. Duhovni rodovi nam omogućuju da živimo na taj način.

Pitanja za razgovor:

1. Proučavanje Biblije i molitva dobar su način da se učvrsti naš odnos s Bogom. Tako mu se i pokoravamo. Kako još to činimo?
2. U 2. Korinćanima 13, 5. Savetuje nam se da ispitujemo sebe i vidimo da li stojimo u veri. Ali, često možemo da budemo obeshrabreni, kao što je apostol Pavle to bio kad je video da ne donosi onakav rod kakav priželjkuje. Kako da ne postanemo žalosni zbog sporog duhovnog rasta?
3. Isus je na svim poljima bio kušan tokom svoje službe. Fariseji su ga prezirali. Najbliži prijatelji nisu ga razumeli. Ipak, kakve god da su bile okolnosti, on je uvek odgovarao s ljubavlju. Kako se mi ponašamo u situacijama koje testiraju naš hrišćanski karakter?
4. Isus je 40 dana proveo u pustinji u stalnoj komunikaciji s Bogom. Danas nije praktično tako dugo biti izolovan. Kako ipak možemo da nađemo načina za komunikaciju i lični razgovor s Bogom?
5. Ima puno onih koji nikada nisu čuli za Isusa, ali su ipak moralni, strpljivi i ljubazni. Da li i njih vodi Duh? Jesu li njihovi rodovi dar Duha? Zašto? U kontekstu Galatima 5, 17. koliko je važna motivacija koja stoji iza naših postupaka?

6. U Galatima 5, 18. kaže se da nismo u zakonu ako nas ne vodi Duh. Šta nam taj stih znači? Da li nas oslobađa posledica greha? Na koji se zakon apostol Pavle poziva?
7. Kad je Isus otišao na nebo, svojim učenicima koji su bili u nevolji poslao je Utešitelja, Svetog duha. Kako nam njegov rad donosi utehu? Koju ulogu duhovni rodovi imaju u olakšavanju naših svakodnevnih nevolja?

Četvrti korak: Stvoriti

Neka svako predloži najbolji plan za duhovni rast u različitim okolnostima.

Podeli grupu pa neka svako ima za cilj jednu moguću scenu, u kući, na poslu, među prijateljima, u crkvi... Neka svako smisli bar dve praktične akcije koje bi mogle da podstaknu na duhovni rast. Da biste im u tome pomogli, neka odgovore na sledeća pitanja:

1. Koje su jedinstvene potrebe datog okruženja?
2. Kome svedočimo?
3. Koje stvari bi pomogle donošenju duhovnih rodova u tom okruženju? Šta bi nas obeshrabilo?
4. Šta možemo da uradimo da bi dato okruženje bolje odgovaralo idealnom okruženju za naš duhovni rast?
5. Kako bi se Isus postavio i svedočio u toj istoj situaciji?

Na kraju razmenite mišljenja i zaključke s celim razredom.